

DEBATA

„Polacy w Rosji - Rosjanie w Polsce. *Historyczne zaszłości a wyzwania współczesności”*

Stosunki polsko-rosyjskie od swego zarania były niezwykle trudne, zaś w chwili obecnej obciążone są historycznymi zaszłościami i pamięcią o niezliczonych wojnach i stłumionych powstaniach. Obecnie na poziomie państwowym, zarówno w zakresie kontaktów dyplomatycznych i gospodarczych, jak również kulturalnych i naukowych, znajdują się one w stadium całkowitej stagnacji, zaś postępująca eskalacja polityczna niedobrze rokuje na przyszłość. Czy zatem ma obecnie sens rozmowa o perspektywach dla obu tytułowych populacji w dalszej perspektywie?

Dla samoidentyfikacji Polaków i Rosjan niepoślednie znaczenie posiada pamięć historyczna, która tradycyjnie była polem wzajemnych sporów, ale także obszarem, na którym jeszcze całkiem niedawno zdawał się być widoczny poważny postęp (nieco ponad 10 lat upłynęło od publikacji ważnej wspólnej książki „Białe plamy – czarne plamy”, pamiętamy także znaczący dorobek Grupy ds. Trudnych i wysiłki Centrum Dialogu i Porozumienia). Bez szczerzej rozmowy o trudnej przeszłości trudno wszak mówić o dialogu w przyszłości. Celowa zatem wydaje się także rozmowa o pamięci historycznej i jej wpływie na politykę historyczną obu państw.

Od dawnych czasów i po dzień dzisiejszy liczni Polacy mieszkają w Rosji – są wśród nich potomkowie zesłańców i przesiedleńców, ale także emigracji zarobkowej. Większość wśród nich stanowią bodaj ci, za przodków których decydowała okrutna historia, niejako przenosząc granice nad ich głowami. To przecież, trawestując słowa Wieszcza Adama i zgodnie z trafną oceną dziejopisa petersburskiej Polonii „jedna z kart wielkiej historii naszego pielgrzymstwa”. Podtrzymują swoje tradycje i więzi z ojczyzną przodków, nierzadko mimo niechęci i presji ze strony oficjalnej Rosji. Jak żyją, z jakimi problemami się spotykają i jak/czy starają się być pośrednikami między państwami i narodami? Jakie problemy czekają na nich w ojczyźnie przodków, gdy podejmują wysiłek przesiedleńczy?

Wielu Rosjan w obliczu wojny i nadchodzących represji opuściło swój kraj - znacząca część z nich znalazła schronienie w Polsce. Czy Polska staje się nowym domem dla rosyjskich wychodźców i dysydentów? Z jakimi problemami przychodzi się im borykać? Jak rosyjska diaspora postrzega sama siebie? Czy jej

członkowie, mieszkając pod naszym dachem, wciąż zaangażowani są w procesy, zachodzące w ich ojczyźnie? Co mogą zaoferować Polsce? Co mogą zaoferować sobie wzajemnie?

Te i wiele innych zagadnień chcielibyśmy poruszyć w toku naszej debaty z udziałem uczonych oraz przedstawicieli Polonii i rosyjskiej diaspory.

Serdecznie zapraszamy!

Program wstępny:

Panel I: „Polacy w Rosji” (10.00-13.30)

Moderator: Hieronim Grala

Nr	Osoba	Proponowany temat/tematy
1	Prof. Jan Kieniewicz, WAL	Polacy czy Polonia w Rosji? Perspektywy zadań i obowiązków
2	Prof. Hieronim Grala, WAL	Organizacje polonijne w FR między tradycją i wyzwaniem współczesności: perspektywa dyplomatyczna
3	Ewa Ziólkowska (IP)	Polonia nad Newą
4	Mgr Dariusz Klechowski (UAM, Szkoła Doktorska Nauk o Języku i Literaturze)	Język polski dla Polonii i Rosjan na Syberii
5.	Jan Karbownicki (Jedność – Warszawa) – redaktor czasopism „Wiadomości Polskie” (Krasnodar) i „Jedność” (Moskwa)	Polonus czy emigrant? Dylematy Polaka z Rosji w ojczyźnie przodków
6	Dr Aleksander Sielicki (Jedność, Krasnodar-Moskwa)	Zachowanie polskich miejsc pamięci w Rosji
7	Andrzej Branicki (Niżny Nowogród)	Problemy instytucjonalne i małe polonijne zwycięstwa w kontaktach z miejscowymi organami władzy (np. problem rejestracji)
8	Prof. Sergiusz Leończyk (Uniwersytet w Siedlcach)	Polacy na Syberii: dlaczego tam zostają i jak zachowują swoją polskość;

Panel II: „Rosjanie w Polsce” (15.00-18.30)

Moderator: Dr Kamil Wielecki (WAL)

Nr	Osoba	Proponowany temat/tematy
1	Prof. Aleksiej Wasiljiew (UAM)	„Profesorowie, którzy opuścili Rosję”: życie naukowe i możliwość zachowania kontaktów
2	Grigorji Amnuel	Emigracja polityczna czy aktywność obywatelska?
3	Dr Marek Radziwon (SEW, UW)	Programy dla antywojennych emigrantów z Rosji (na przykładzie jak z Białorusią) - czy jest taka możliwość?
4	Anna Mirkes-Radziwon (Memoriał Polska)	„Memoriał” jako „sumienie Rosji”. Projekty, które organizacja realizuje dzisiaj.
5	Tamilla Imanova (Memoriał - Paryż)	Organizacje pozarządowe w Rosji – obrońcy praw człowieka.
6	Oleg Rodin (prezes <i>Kovchegu</i> w Polsce)	„Arka Noego” (<i>Kovcheg</i>) – co to jest? Doświadczenie w pomocy emigrantom.
7	Eugenji Domożyrow, Olga Szkolina	Doświadczenie w otrzymaniu ochrony międzynarodowej w Polsce
8	Dr Kunney Takaahaj	Emigracja z Rosji – przypadek narodów Syberii
9.	Anastazja Shutina (WAL UW/UKSW)	Integracja Rosjan w społeczeństwo polskie - główne problemy i strategie emigrantów

Adres: WAL UW, ul. Dobra 72 („Biała willa”), sala konferencyjna

Impreza odbędzie się w trybie hybrydowym

Dostęp online:

Time: Jun 20, 2023 10:00 AM Warsaw

Join Zoom Meeting

<https://uw-edu-pl.zoom.us/j/96944687995>

Meeting ID: 969 4468 7995

